

Arbetslöshetsskyddet vid permittering

Under en permittering bestäms rätten till inkomstrelaterad dagpenning mestadels på samma grunder som under arbetslöshet. Därför måste t.ex. medlemsvillkoret och arbetsvillkoret fyllas. Också självrisktiden måste löpa ut innan dagpenning kan betalas ut. Som komplement till den inkomstrelaterade dagpenningen kan inte beviljas förhöjd förtjänstdel eller tillägg för sysselsättningsplan när permitteringen börjar, utan dagpenningen utbetalas som det vanliga beloppet för inkomstrelaterad dagpenning.

Det finns dock vissa specialbestämmelser som gäller inkomstrelaterad dagpenning som betalas under permitteringstid. För det första måste man slå fast om det är fråga om permittering på heltid eller förkortad arbetstid. Den här definitionen inverkar på både hur självrisktiden införtjänas och om den utbetalda inkomstrelaterade dagpenningen eventuellt jämkas.

Permittering på heltid

Enligt arbetslöshetsskyddslagen är permitteringen på heltid om permitteringen och det på permitteringen beroende lönebortfallet omfattar minst en full arbetsvecka, dvs. att permitteringen på heltid (hela arbetsdagar) och därmed tiden utan lön bör pågå minst från en måndag till en söndag. Eftersom det är överenskommet i undervisningssektorns avtal att en permittering inte får börja eller sluta en sådan dag som är en ledig dag för arbetstagaren, vore en permittering t.ex. från och med måndag till och med måndag en permittering på heltid. För tiden för en permittering på heltid har en sökande rätt till full dagpenning för varje permitteringsdag (för fem dagar i veckan) efter det att självrisktiden är fylld.

Bild 1, Permittering på heltid

Vecka 1		Vecka 2	
må	permitt.	må	permitt.
ti	permitt.	ti	arbete
on	permitt.	on	arbete
to	permitt.	to	arbete
fr	permitt.	fr	arbete
lö	permitt.	lö	lön
sö	permitt.	sö	lön

Permitteringen från måndag till måndag är en permittering på heltid. Om självrisktiden är fylld redan tidigare får man full inkomstrelaterad dagpenning för sex dagar, dvs. för må-fr och igen för må. Om självrisktiden inte är fylld ackumulerar denna permittering självrisken med bara sex dagar av de föreskrivna sju (må-fr och igen må).

Bild 2, Permittering på heltid

Vecka 1		Vecka 2		Vecka 3	
må	arbete	må	permitt.	må	permitt.
ti	arbete	ti	permitt.	ti	arbete
on	arbete	on	permitt.	on	arbete
to	arbete	to	permitt.	to	arbete
fr	permitt.	fr	permitt.	fr	arbete
lö	permitt.	lö	permitt.	lö	lön
sö	permitt.	sö	permitt.	sö	lön

Permitteringen är på heltid, eftersom det ingår minst en full kalendervecka i permitteringen som sker i ett sträck utan avbrott. Om självrisktiden är fylld redan tidigare får man full inkomstrelaterad dagpenning för sju dagar, dvs. för fr, följande vecka må-fr och igen må på följande vecka. Om självrisktiden inte är fylld ackumulerar denna permittering den fulla självrisktiden som är sju dagar. OBS! Om denna kontinuerliga permittering hade varit ännu en dag längre, om den alltså hade antingen börjat på torsdag eller pågått ännu på tisdagen, hade självrisktiden blivit fylld och den permitterade hade fått full inkomstrelaterad dagpenning för en dag.

Förkortad arbetsvecka

Om en permittering inleds en onsdag och slutar följande tisdag är det inte fråga om permittering på heltid, utan om två på varandra följande förkortade arbetsveckor. Det är också fråga om förkortad arbetsvecka om en person permitteras från måndag till fredag och han får lön för lördag-söndag. Om permitteringen genomförs genom en förkortning av arbetsdagen betalas arbetslöshetsdagpenning i huvuddrag på samma sätt som vid förkortad arbetsvecka.

Vid förkortad arbetsvecka granskas förutom lönen också arbetstiden. När det gäller en lärare med månadslön granskas den genomsnittliga arbetstiden, och i fråga om timlärare den verkliga arbetstiden. Enligt arbetslöshetsskyddslagen bör arbetstiden minska minst 25 procent av den tjänste- eller arbetskollektivavtalsenliga arbetstiden för heltidsarbete, i undervisningsuppgifter i allmänhet undervisningsskyldigheten, för att jämkad dagpenning skall kunna betalas. Om permitteringen börjar på tisdag och slutar på måndag därpå följande vecka minskar arbetstiden under den andra veckan bara 20 procent, varför ingen jämkad dagpenning betalas för den veckan. En sådan vecka ackumulerar inte heller någon självrisktid.

Bild 3

Vecka 1		Vecka 2	
må	arbete	må	permitt.
ti	arbete	ti	permitt.
on	permitt.	on	arbete
to	permitt.	to	arbete
fr	permitt.	fr	arbete
lö	permitt.	lö	lön
sö	permitt.	sö	lön

Permitteringen pågår från onsdag till tisdag, det är alltså fråga om två förkortade arbetsveckor. Om självrisktiden är fylld redan tidigare kan den här personen få jämkad dagpenning för båda veckorna. Om självrisktiden inte är fylld ackumuleras självrisktiden av den här permitteringen med fem dagar av de sju som krävs. OBS! Om permitteringen hade slutat redan på måndagen skulle personen i fråga samla tre dagar självrisktid (on-fr), och måndagen skulle inte godkännas på grund av att arbetstidsgränsen överskrids för den veckan.

Dagpenningen till permitterade med förkortad arbetsvecka betalas jämkad med lönen för permitteringsveckorna. Eftersom det är frågan om en icke-typisk jämningsperiod måste den under permitteringsveckorna förtjänade lönen omvandlas till en kalkylerad månadslön. Därför är den i dagpenningsbeslutet meddelade, vid jämkningen använda lönesumman alltid större än vad som angivits i det löneintyg som den sökande haft till förfogande.

Exempel 1

Permitteringen genomförs som på bild 3, och den berörda personens självrisktid är fylld redan tidigare. Månadslönen är 3000 euro brutto. Beräknad på den här lönen vore dagpenningen för en helt arbetslös ca 68 euro brutto per dag. Lönen för må-ti är 200 euro brutto och lönen för on-sö 500 euro brutto, dvs. lönen för de två kalenderveckorna är sammanlagt 700 euro. Lönen divideras med antalet vardagar (må-fre) som ingår i veckorna (10), sedan multipliceras summan med talet 21,5. Den kalkylerade månadslönen som dagpenningen jämkas med är $(700/10*21,5)=1505,00$ euro. Dagpenningen för veckorna ifråga för en helt arbetslös hade varit $68*10=680,00$ euro. Hälften av lönen minskar den dagpenning som betalas. Minskningen blir alltså $1.505:21,5:2 = 35$ euro. En jämkad dagpenning på ca 34 euro per dag betalas för tio dagar. Den jämkade dagpenningen och lönen för arbetet får tillsammans vara högst 90 procent av den lön som dagpenningen baseras på. Denna s.k. 90-procentsprincip realiseras ofta då dagpenning betalas på grund av förkortad arbetsvecka.

Antalet arbets-, ersättnings- och självriskdagar inom varje enskild vecka kan vara högst fem. Lördagar och söndagar räknas i allmänhet inte som arbetsdagar även om de är avlönade dagar. Om en lärare ändå har explicit arbetskyldighet under en veckoslutsdag, t.ex. en FBA-dag eller skolavslutning, är en sådan veckoslutsdag en arbetsdag. Om en lärare är permitterad från måndag till torsdag (fyra dagar), men lördagen den veckan är FBA-dag, blir det kvar bara tre möjliga självrisk- eller ersättningsdagar. Det här beror på att både fredagen och FBA-lördagen räknas med som två av de sammanlagt fem arbets-, ersättnings- och självriskdagarna.

Anmälan som arbetssökande och ansökan om dagpenning under permittering

Om det är fråga om gruppermittering (minst 10 permitterade) behöver man inte personligen anmäla sig på arbets- och näringsbyrån (TE-byrån), utan i stället skickar arbetsgivaren förhandsmeddelanden och kontrollistor till TE-byrån och arbetslöshetskassan. Endast i det fall att en gruppermitterad arbetstagare idkar företagsverksamhet eller studerar måste han eller hon ha personlig kontakt med TE-byrån och utreda sin rätt till arbetslöshetsskydd. Andra än gruppermitterade skall alltid anmäla sig personligen. Alla permitterade skall själva ansöka om inkomstrelaterad dagpenning för permitteringstiden. Tilläggsuppgifter om ifyllandet av ansökan och behövliga bilagor samt ansökningsblanketter finns på arbetslöshetskassans webbplats www.opetk.fi (på finska).

Marjaana Maisonlahti
Jurist
Lärarnas arbetslöshetskassa